

Cairn teriér (kernteriér) patrí medzi staré poľovné plemená psov pochádzajúce zo Škótska. Má spoločných predkov s west highlandským bielym teriérom, skajteriérom a so škótskym teriérom. Týchto teriérov farmári v sedemnástom až osemnástom storočí používali na ničenie hlodavcov, lov vydier a líšok. Anglický Kennel Club oficiálne uznal cairn teriéra v roku 1912. Jeho názov zrejme odvodili od skál, respektíve od mohýl či skalnatého prostredia, v ktorom sa tento nízky, zato však pevný a svižný psík pohyboval. „Dobové kresby a opisy dokazujú, že malé šelmy vyhánal zo skalných rozsadlín a dutín priamo pred lovcov,“ hovorí MVDr. Pavol Seman, podpredseda Slovenského klubu chovateľov teriérov a foxteriérov.

VYVÁŽENÝ

Ide o hrubosrstého, dobre osvaleného a húževnatého teriéra s hmotnosťou približne sedem kilogramov, výškou v kohútiku do tridsaťjeden centimetrov a s mierne obdĺžnikovým rámcom tela. Vďaka optimálnej stavbe (nie je príliš dlhý ani krátky) sa pohybuje ľahko, pružne a hravo zvláda prudké obraty. Správny „kern“ má milý výraz tváre, ale zároveň krátku čeľusť a silný zhryz, preto si poradí aj s väčším protivníkom. „Má skvelú povahu a k iným psom je dobromyseľný. Keď však prekročia určité medze, využije svoje nízko položené ťažisko a aj vyššieho psa zhodí na zem a len čo sa zahryzne, tak už nepopustí,“ vysvetľuje P. Seman. K charakteristike plemena dodáva, že je až prekvapujúco rýchle

Cairn t nemusí interiér

a vytrvalé, živo reagujúce na pachy zveri a dianie v okolí. Lovecké vlohy má v sebe stále zakódované. Vyznačuje sa značnou dávkou temperamentu, nie však v takej miere ako napríklad foxteriér. Ľahšie sa preto cvičí a hodí sa tiež pre začiatočníkov.

ZDRAVÝ

Cairn teriéra chráni pred nepriazňou počasia hustá, tvrdá srst, ktorá môže

◀ **Farbiarske skúšky:** Práca na srnčej vlečke.

Úspešný Xtra Boy

MVDr. Pavol Seman chová cairn teriery spolu s manželkou takmer dve desaťročia. V súčasnosti majú tri chovné suky a dvanásťročného psa Glenmore's Xtra Boy (na snímke), ktorý absolvoval farbiarske skúšky v prvej cene, získal tituly CACT a Klubový víťaz a bol jedným z najúspešnejších cairn teriérov na výstavách v strednej Európe. „Má vynikajúcu povahu i exteriér. V roku 2006 sa v súťaži Šampión šampiónov SR stal absolútnym víťazom v kategórii poľovných plemien. Porazil tak iné, omnoho elegantnejšie plemená,“ hovorí hrdý majiteľ.

eriér

Pod maskou milého spoločníka sa ukryva duša lovca.

»»» MÁRIA INŠTITORISOVÁ

mať rôzne odtiene krémovej, pšeničnej, červenej, sivej až takmer čiernej farby. Nepripustné je len čisto biele a čisto čierne sfarbenie. Pomerne pevná, tmavo pigmentovaná koža odoláva rôznym ochoreniam. „Vďaka dobrej selekcii sa zatiaľ v našich chovoch nevyskytujú dedičné ochorenia, ktoré by boli viazané na toto plemeno. Iná situácia je v zahraničí, kde sa v niektorých líniách objavujú napríklad ochorenia pečene či nervového systému,“ upresňuje veterinárny lekár.

PRÍCHOD NA SLOVENSKO

Cairn teriéra začal u nás chovať v roku 1991 Jozef Johaník s manželkou v Nitre, o niečo neskôr Ing. Janka Mrvová v Trenčíne. Strapatý psík očaril aj MVDr. Pavla Semana zo Šamorína, ktorý si svojho prvého suka Uroczu z Psiej Parafii priviezol v roku 1996. „Uroczu napriek tomu, že jej predkovia pochádzali z Dánska a po mnoho generácií neboli využívaní na lov, preukázala mimoriadne poľovnícke vlohy. Bez problémov zvládla farbiarske skúšky malých plemien

a v praxi ju využívali na dohľadávanie zveri,“ spomína kynológ a majiteľ chovnej stanice zo Sengetova. Sučka sa stala zakladateľkou slovenského chovu cairn teriérov, pričom jej potomkovia žali úspechy na medzinárodných výstaviskách aj v revíroch. Jej dcéry z prvého vrhu boli prvými cairn teriérmi, ktoré v našej krajine získali tituly medzinárodný šampión krásy. Zároveň vedeli spoľahlivo durit diviaky a dohľadávať postrelenú zver.

UČENLIVÝ

V súčasnosti sa v našej krajine každoročne odchová tridsať až štyridsať šteniat cairn teriérov. Verejnosť ich vníma predovšetkým ako rodinných spoločníkov a v posledných rokoch sa uplatňujú tiež v kanisterapii, ale medzi záujemcami o plemeno sú aj poľovníci. V malom psíkovi totiž pretrvávajú duša lovca, ktorý prirodzene inklinuje najmä k práci na stope. „Cairn teriér veľmi rád pracuje na povrchu, ľahko

Gaja zo Sengetova:
Lovecké vlohy má silne zakódované.

III ➔ zvláda i dvanašthodinovú stopu. Do priameho kontaktu so zverou nejde tak razantne ako iné teriéry.“ Keďže plemeno je bystré a vnímavé, jeho výcvik nebýva náročný. Odloženie sa naučí v priebehu niekoľkých dní, podobne aj práci na stope. „Keď sme našu sedemmesačnú sučku Doris prvý raz zobrali do lesa a postavili k natiahnutej šesťstometrovej srnčej vlečke, bez problémov

Luděk Skácel:
S Lunou zažil v revíri krásne chvíle.

ju vypracovala... Pri výcviku treba psíka veľa chváliť, pozitívne motivovať, nie však trestať,“ radí odborník.

Plemeno môže absolvovať všetky skúšky malých plemien, teda farbiarske a duričské skúšky, skúšky vlôh, farbiarske skúšky duričov, jesenné, lesné a všestranné skúšky, špeciálne skúšky z vodnej práce a brlohárske skúšky. Uplatňuje sa najmä pri dohľadávaní srnčej a diviačej zveri.

NA JUŽNEJ MORAVE

Bohaté skúsenosti s cairn teriérom má aj poľovník Luděk Skácel z Lukova pri Znojme. S deväťročnou sučkou Lunou zažil mnohé krásne chvíle pri love, keď dohľadala postrelenú či zhasnutú zver a hlásením oznamovala, že ju našla. „Už na začiatku ma prekvapila učenívosťou pri výcviku a prípravách na skúšky, ako aj chuťou a záujmom o prácu. To všetko sa zúročilo v zložení lesných skúšok malých plemien, farbiarskych skúšok duričov či v medzinárodných skúškach duričov,“ prezrádza. Luna trikrát získala tituly CCT – čakateľstvo na Klubového šampióna práce, Klubový víťaz – výkon a CACT – čakateľstvo na Národného šampióna práce. Pochváliť sa môže aj titulmi reserve CACIT, Klubový šampión práce, Najlepší teriér českého Klubu chovateľov teriérov v rokoch 2006 a 2007 – výkon. Rozhodcovia na medzinárodnej výstave v Brne ocenili sučkin exteriér titulmi víťaz triedy V1, CAC a CACIB.

„Luna v súčasnosti pomáha pri dohľadávkach muflónov, danielov a diviakov na Kokořínsku, kde už zachránila nielen zverinu, ale aj medailové trofeje. Dokonca tam začala aj brloháričiť. Uvažujem o tom, že v budúcnosti si opäť obstarám ‚kerníka‘,“ uzatvára Luděk Skácel. ■

„Keďže plemeno je bystré a vnímavé, jeho výcvik nebýva náročný.“